View the original article

ПОЛІТИКА

«Україна тепер здатна уражати менші та навіть рухомі цілі далеко від своєї території» – екскомандувач Сил оборони Фінляндії

Алекс Рауфоглу

24 листопада 2026, 12:07

Судна берегової охорони Фінляндії гасять пожежу на російському судні «Спарта II» у Фінській затоці 22 листопада 2026 року

ВАШИНГТОН – Фінська затока далеко від фронту в Україні, але російська війна проти сусідньої країни дедалі сильніше відчувається й на півночі Європи. Колишній головнокомандувач Збройних сил Фінляндії Ярмо Ліндберг вважає, що Європа, особливо держави, які межують із РФ, уже вступила в небезпечну фазу «між миром і війною» з Росією.

21 листопада російське вантажне судно «Спарта II», яке, за наявними даними, пов'язане з Міністерством оборони РФ і прямувало до Калінінграда, зазнало удару безпілотників, загорілося й задрейфувало у фінські територіальні води.

За кілька хвилин російський гелікоптер порушив повітряний простір Фінляндії поблизу міста Ловійса, що викликало занепокоєння щодо намірів Москви та ризику подальшої ескалації. Прем'єр-міністр Фінляндії **Петтері Орпо** заявив, що війна Росії проти України перекидається на території та акваторії в безпосередній близькості від Фінляндії.

Проте депутат парламенту Фінляндії, генерал у відставці **Ярмо Ліндберг**, колишній командувач Сил оборони Фінляндії, якого 13 листопада переобрали головою Європейського центру передового досвіду з протидії гібридним загрозам, вважає, що ці інциденти слід розглядати в ширшому військовому контексті.

В інтерв'ю Радіо Свобода 22 листопада Ліндберг попередив, що Європа вже перебуває в небезпечній зоні між миром і війною.

«Україна тепер здатна...»

– Російське вантажне судно зазнало удару дронів і задрейфувало у фінські води, тоді як російський гелікоптер ненадовго порушив повітряний простір Фінляндії поблизу Ловійси. Чи вважаєте ви вторгнення гелікоптера навмисною перевіркою морської та протиповітряної оборони Фінляндії?

Депутат парламенту Фінляндії та генерал у відставці Ярмо Ліндберг: «Визначення війни полягає в тому, що війну потрібно оголосити, а жодної війни оголошено не було»

– Насправді я думаю, що все якраз трохи навпаки. Очевидно, що Україна тепер здатна уражати менші та навіть рухомі цілі далеко від своєї території. Деякий час тому вони уразили ракетний корвет неподалік від Фінляндії, а тепер це вже друге судно, по якому їм вдалося завдати удару на великій відстані від України.

Цього разу це було вантажне судно «Спарта II», яке, за наявною інформацією, прямувало до Калінінграда. У нього влучили, ймовірно, два дрони, воно загорілося, а потім задрейфувало у фінські територіальні води. За наявними даними, відбулося короткочасне вторгнення російського гелікоптера. Я не знаю точно, можливо, вони

хотіли на власні очі перевірити ситуацію із судном. Ми не знаємо, який там вантаж. Судно пов'язане з Міністерством оборони Росії.

Воно горіло, але пожежу гасили, і кажуть, що контейнери досі теплі. Проте ситуація достатньо стабільна, щоб розпочати буксирування судна.

> Президент Фінляндії Александр Стубб назвав те, що сталося, «серйозним інцидентом» і зазначив, що безпосередньої загрози безпеці країни немає. У Міноборони Фінляндії зазначили, що, ймовірно, удар по судну завдала Україна. Прем'єр-міністр Фінляндії Петтері Орпо зазначив, що Україна має право на самооборону.

> Українська сторона прямо не підтверджувала удар по судну. Представники російської влади стверджували, що судно прямувало до Калінінграда.

> «Спарта II» перебуває під американськими санкціями з 2022 року. Його пов'язували з перевезенням зброї на користь Росії. Наприклад, у серпні 2022-го його помітили на виході з сирійського порту Тартус із зенітно-ракетними комплексами (ЗРК) С-300 на борту.

– Ви описали удар по «Спарті II» як свідчення нової спроможності України уражати невеликі рухомі цілі в Балтійському морі. Чи перетворює це судноплавні шляхи Фінської затоки на нову лінію фронту?

– Лінія фронту в цьому регіоні вже проходить у районі нафтових терміналів у східній частині Фінської затоки, куди Україна завдає ударів величезною кількістю дронів уже кілька тижнів чи навіть місяць. Крім того, Україна протягом усієї війни завдавала ударів по кораблях ВМФ Росії в Чорному морі та неодноразово уражала Чорноморський флот. Тож, судячи з цього, вони здатні уражати морські цілі наявними засобами, і вони вже завдавали ударів по стаціонарних цілях, тобто нафтових терміналах.

І, як ви знаєте, різні інтернет-компанії та їхні склади теж кілька разів зазнавали ударів, тож подібні «фронти» вже існують. Що змінилося тут? Змінилося те, що вони мають здатність уражати цілі далеко від України – і це не стаціонарні об'єкти, а невеликі рухомі цілі в районі Балтики, у Фінській затоці. Саме це змінилося і продемонструвало нову спроможність, якою українці тепер, очевидно, володіють.

У «сірій зоні»

– Фінські, естонські та російські судна працювали пліч-о-пліч, щоб убезпечити пошкоджене судно «Спарта II». Але чому російський гелікоптер увійшов у повітряний простір Фінляндії? Він просто спостерігав за судном чи Москва надсилала сигнал Гельсінкі, щоб ті натиснули на Київ і змусили припинити удари по російських цілях на Балтиці?

– Ні, я думаю, що це, знаєте, передусім реактивна дія – щоб перевірити судно, яке задрейфувало у фінські територіальні води; вони зробили обліт і полетіли геть. Тож у цьому важко побачити якусь спланована провокацію. Це більше схоже на реакцію на те, що сталося із судном.

Це моя оцінка, заснована на інформації з відкритих джерел, яку я маю.

– Нещодавно вас переобрали головою Європейського центру передового досвіду з протидії гібридним загрозам. Оскільки дії Росії ескалують від глушіння GPS і пошкодження підводних кабелів до диверсій із використанням вибухівки, де проходить межа між гібридними атаками та актом агресії, який може задіяти статтю 5 НАТО?

– Як ви зазначили, сталося кілька інцидентів. Хто стоїть за ними? Ми знаємо, що перешкоди GPS походять із Росії. Ми знаємо про інструменталізацію міграції, яку використовувала Росія, виштовхуючи людей через кордон до Фінляндії. У цих випадках легко встановити відповідальність. Але бувають ситуації, коли за такими діями стоять посередники, і завдання в тому, щоб визначити, хто зрештою несе відповідальність.

Також бувають ситуації, коли діють проксі-сили, і складність полягає в тому, щоб визначити, хто зрештою стоїть за цими різними діями.

А щодо нещодавньої атаки на естонський завод дронів, про яку ви згадали, Естонія дуже швидко поклала відповідальність на Росію та ГРУ. І тоді вони заявили, що хочуть змусити заплатити ціну за ці дії, і сказали, що закриють східний кордон Естонії. Фінський кордон із Росією закритий уже три роки, тож це ціна, яку естонці тепер готові заплатити за такі дії.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Нас не залякати» – прем'єр Естонії після спроби нападу на виробника дронів

Був також випадок із дронами в Лейпцигу. Траплялися й інші інциденти, де перетинається межа, за якою можливі фізичні руйнування або навіть людські жертви, якщо застосовується вибухівка.

І я не та людина, яка має визначати й окреслювати точну червону лінію. Це вирішувати державам, їхнім урядам і, за потреби, ЄС та НАТО – чи перетинає така дія поріг війни. Це ще належить побачити.

– Ураховуючи все, що відбувається, чи перебуває Європа вже у стані війни з Росією за всіма ознаками, крім самої назви?

– Що ж, це обговорювалося ще кілька місяців тому, і висновок був таким: ми не у стані війни, але це вже й не мир. Отже, ми перебуваємо десь між миром і війною, а визначення війни полягає в тому, що війну потрібно оголосити, і жодної війни оголошено не було.

Тож ми перебуваємо десь посередині, у «сірій зоні».

«Вони повернуться»

– Ви попереджали, що Росія зрештою може відновити вздовж кордону з Фінляндією більшу військову присутність, ніж мала до війни. Наскільки далеко просунулася ця підготовка і скільки часу має Фінляндія, щоб підготуватися до повернення російських військ до Ленінградського військового округу?

– Росія значною мірою зосередила свої сили в Україні, і місця дислокації великих армійських гарнізонів на схід від Фінляндії порожні. Але вони відновили Ленінградський військовий округ і сформували структуру, більшу, ніж була раніше. Бригади переформували у дивізії, а крім того, створили армійський корпус, щоб забезпечити більшу військову організацію, ніж та, що існувала на схід від Фінляндії до війни.

Для Європи та Фінляндії було б надзвичайно важливо досягти припинення вогню та сталого миру. Але в країнах, що межують із Росією, ми неминуче ставитимемо

собі запитання: куди Росія піде далі? Неважко припустити, що принаймні частина її військ повернеться на бази, звідки їх спочатку перекинули в Україну.

Чи знадобиться на це два роки, три чи п'ять? Це також важко визначити точно наразі. Проте можна з достатньою впевненістю припустити, що вони повернуться до місць своєї первісної дислокації.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Фінляндія передасть 10 локомотивів і новий пакет підтримки Україні

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Директор ЦРУ їздив до Москви, щоб застерегти Росію від нападу на країни Балтії – джерела

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Найновіший корвет РФ, яким хвалився Путін, затонув у Середземному морі внаслідок атаки українських дронів: деталі

Алекс Рауфоглу

Старший кореспондент Радіо Вільна Європа / Радіо Свобода у Вашингтоні, округ Колумбія.

Україна | Світ | Політика | Війна

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.